

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ
ՍԵՆՆԻՔ ՄԵՏԻՍ 8
ԵՆՆԻՔ ՄԱՅԻՐ 4
ԻՆՆ ՄԱՅԻՐ 2
ԲԱՍՏԱ ԽՆԵՐԵԹԻ ԱՅԻՐ
ԱՅԻՐ ՄԻՐ :

Մանկունի Էփեաք

ԻՆՆԱԿ
ԽՆԱՆԹԵՆ ՍԱՐԵՐ
40 ԲԱՐԱ ՄԻՐ :
ԳԱՐԱԹԱՄԱ ԽՆԻ ԽԱՆ
Ն. 41

20 ԲԱՐԱ

ՍԱՆՏՐԱՆԿԱՆ ԻՄՓԻՆԵՍ ԿԱՐԱՊԵՏ Զ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

1301 3 ՄԱՅԻՍ — 1302 ՇԱՊՏԱՆ

20 ԲԱՐԱ

ԻՃՄԱՐԸ ԱՆՎԱԼ

— 0 —

Թէկէկրաֆ հաժմատիւնէ կէօրէ, Բուսիւա, Զուլֆիդ արըն թէրքինէ մու. վաֆադաթը, յայտանը մէմնունիյէթ ատա իյլէմիշ տիր :

Էմիր Ապտիւրրահման խան Բէնչ. աէհին թէսարուֆունտա խարար իթմէյիւ, Զուլֆիդարը պէհէմէ. հալ մուհաֆադա իթմէք Էֆքեա. րընը պէհան իթմիշ տիր :

Զուլֆիդար Հէրաթտան 130 քի. լոմէթ օ ուզազլըդտա օլուպ, Աշդ. ապատ ճիվարընտա, Կարապուժ սահրապընտա նապէտուտ օլան Հէր. պէրուտ նէհրի վատիսին կէչիտի. նէ հաքիմ տիր, պինաէն ալէյ Զուլֆիդարըն, Հէրաթ իչին, մու. վազաթէն Էնէմիյէթի տէր. քեար օլտուղունտան, Ինկիլթէրա Հէրաթ իլէ մահէլլի մէզբիւրու մու. հաֆադա նիյէթիմտէ պուլունմուշ տուր :

Տիկէթ թարաֆտան տախի, թէ. պապի ճէտիտէսի օլան Թիւրքմէն. լէր իչին, Զուլֆիդար ճիհէթիմտէ. պազը մէրալար իսթմիշ տիր :

Թիւրքմէնլէրին աղնամ սիւրիւլէ. րի պուլունտուղունտան, մէրաթա իհթիւնաթլարը տէրքեար իտէտէ, հուտուտուն նէրէտէ թագթի օլու. նաճաղը հէնուզ պիլինմէթօր, իհ. թիմալ քի, պու խուտուս, գօմիսիօ. նա հալալէ օլունաճադ տուր :

Էմիր հաղրէթլէրի, Մարուշաք նամ մահէլլի տախի թալէպ իյլէթօր իմիշ :

Բուսիւնըն Ասիայի վասթատա իս. թիլատէն պէհէմէհալ ֆէրադ իթ. մէսի մէհմուլ տէկիլ իտէտէ, ասը նիյէթիմտէ պիրտէն պիրէ իճրա իթ. մէսէ պիլէ, պիր գալ սան գատար Հէրաթը իշղալ իտէճէկի հալէն մէ. հուզ օլտուղունտան, Ինկիլիդ րի. ճալը տէվլէթիմտէ, իհթիւնաթ իւղրէ պուլունմասը իճապ իթմէքտէ տիր :

Պիր րիվայէթէ կէօրէ, Ինկիլթէր. րանըն Աֆրիգատա մէշղուլ, վէ Ալ. մոնեա իլէ միւնասէպաթը կէրկին պուլունտուղու սքրատա, Բուսիւ տախի Հէրաթը իսթիլա նիյէթիմտէ պուլունմուշ իտէտէ, շիմուրիք պու թէսալվուրունու, վազթի տիտէթ թէրք իտէճէք տիր :

Պէլճիգա գրալը հաղրէթլէրի, մա. յիսին իքիսինտէ, Պէլճիգանըն էն պիւլիւր իլիճարէթիկաճ իսկէլէսի օ. լան Անվէլլի շէհրինտէ, պու տէֆա փուշատ իտիլէն սէրկինին զիյնէթիմ. տէ հաղը պուլունմուշ տուր, վէ շէհրի մէզպուր պու միւնասէպէթի տօնատըլմըշ, Բէք յօգ զիւարէթի. լէր թօլանմըշղար, վէ Ավսթրիա վէ. լիլ ահալը Բրէնս Բօտօֆ իլէ զէվճէ. սի, վէ Պէլճիգա գրալընտա քէ. րիմէսի օլան քէնէսէս Սթէֆանի տա. խի, հաղը պուլունմուշղար տըր :

Սէրկիլի մէզբիւր գօմիսիօն րէ.

յիսի պուլունտան գաթ թարաֆունտան գրալ հաղրէթլէրինէ պիր թէլէք. քիւրնամէ թագաթիմ գըլընմըշ, վէ միւշարիլէյ հաղրէթլէրի տախի գըստա պիր նուլթ Իրատիլլէ, Ան. վէրա շէհրինին, պունճա սանտի ինէֆիսէսինի, վէ տիւնեանըն հէր թա. րաֆունտան պունճա էթմալի թիւճ. ճարիյէթի ճէմ իլթմէկէ մուվաֆադ. օլմասընտան տօլանը, պէհանը մէմ. նունիյէթ իյլէմիշ տիր :

Միւշարիլէյ հաղրէթլէրի, միւ. զիգա թէրէնիւմ իթիլի հալտէ, միւզէյէն պիր մահէլլի մախսուա կիտիպ, սէրկինին տէֆթէրի մախ. սուսունա վազը իմզա իյլէմիշ տիր, վէ մաքինա տալիլէրինի կէօլտէն կէչիտիքտէն սօնրա, շըմէնտքէր իլէ Պրիւսալէ ալտէթ իյլէմիշ տիր :

Սնվէրտէ, Փրանսըղա զազէթա. լար մուհարրիլէրինէ իթա օլունտան պիր զիւարէթաէ պիր վազաա վու. գու. պուլմուշ տուր : Շէօյլէ. քի, պա. րոն Սէտ նամընաա պիր Փրանսըղ մուհարրիլի, մուզատտէմա Պէլճի. գատա Պրամանտ գըլմաթ, Պրանսա մէմալիլինտէն օլմաղա, Պրանսըղ. լար իլէ Պրամանլար պէյնինտէ, հու. լէա, գալպէն իթթիլատա պազը օլ. տուղունու պէհան իթիլինտէն, Պէլճիգալընտ սանտալիյէթլէրինտէն գալպէն քըթթէթի օ իթմիշլէր, վէ իսպաթը իսթիլալ զըմընտա «ա. շապըն Պէլճիգա, վէ եաշապըն գը. րալմըղ օ սէտապընը, ալիւմանէ աքս իթտիլմիշլէր տիր :

Սուլհ իւմիալէրինի էն զիւարտէ գուվլէթլէնտիրէն պիր շէյ վար ի. սէ, օ տախի Ինկիլիդ Էֆքեալը ու. մուլիյէթիմտէ, ալիլէն Բէյտա օ. լան իթիլտալ տըր :

Բուսիւ իլէ Ինկիլթէրա արասըն. տա էկէր պիր հարպ օլաճադ իտէ, օ հարպը Բուսիւ իլան իթմէթիպ, Ինկիլթէրա տէվլէթի իլանը հար. պա մէհպուր օլաճադ իտի. Ինկիլ. թէրաճա իլանը հարպ տախի, Էֆ. քեարը ումուլիյէթին նէթիճէյի շիտտէթի օլմադ իւղրէ վուզուա կէլմէք թապիլ օլուպ, պունտան ի. քի իւշ հաֆթա էվլէլ, Ինկիլիդ Էֆքեալը ումուլիյէթի, Բուսիւ ա. լէյհինէ Բէք շիտտէթիլ օլմաղա, հարպ իթիլմալի տահա զիւարտէ գուվլէթ պուլմուշ իլէն, մուախ. խարէն, Էֆքեալը ումուլիյէթէր շիտտէթ կէրէկի կիպի իթիլալ Բէյ. տա իյլէտիկինտէն, սուլհ իհթիլմա. լաթընը, հարպ իհթիլմալաթընա զալէպէս լազըմ կէլմիշ տիր :

Ինկիլիդ Էֆքեալը ումուլիյէթի. տէքի իթիլալը մուվազէնէ իլին, հիւքիմէթին, սարֆընա մէկըունի. Էթ իսթէտիլի օն պիր միւնէն Ին. կիլիդ լիարաք հազընտալի միւզա. քէրէյի ալիլէնտէ տիգալթ լազըմ տըր : Պու միւզաքէրէտէ, 260 րէյ

մէսարիֆի մէզբիւրէնին ալէյհինտէ պուլունտա, 290 րէյ լէհինտէ պու. լունմաղա, եալընը 30 րէյ Էքսէ. րիլէթլէ մէսարիֆի մէզբիւրէնէ րուլտաթ վիլիլմիշ տիր : Էկէր էվ. վէլլի շիտտէթի Էֆքեալը պազը օլա. լալի, Էքսէրիյէթ եալընը 30 րէյ. տէն իսպաթը գալմաթալ, հէման ումուլիյէթէ գալիպ պիր էղէպի. Էթթիլ ալիմէ իլէ րէյ վիլիլիլ իտի :

Մահէզա, օն պիր միւնէնուգ պիր մէսարիֆէ միւսատտէ կէօլմէթիլմիշ օլմաթը, հարպ իհթիլմալաթընը պիլ. քիւլիլէ օլմատտան գալպը օլմաթը տիլմէք օլաճադ, Էկէր միւսարիֆի մէզ. քիւրէնէ միւսատտէ իթմէմէք իսթէ. Էնէլէրին րէյի գալիպ չըգտա իտի տէ, օն պիր միւնէն Բարա վիլիլմէսէ իտի, օ զէման սուլհա գաթիլէն մու. հազադ. նազալը իլէ պազապիլիլ Խաթը : Ինկիլթէրա հիւքիմէթի պու. մէպաղը աղիմի սարֆա մէհպուն օլ. տուղու հալտէ, հարպա հէր զէման միւհէյնա տիլմէք օլուպ, պու թէ. հիյէթլա պէրապէր, մուհարէպէի մէնն իթմէք սուրէթի, տիւլօմասինին րէվիյէթլինէ գալմըշ տիլմէք օլուր :

(Թէքէ-Էն Հ-Էն-Է)

ԽԱՐԻՃԻՑԷ

— 0 —

Կլօպ զազէթաթընտա կէօրիւմիւշ տիր :

Պիւլիւք Նաթօլէօն Ինկիլթէրաեա արղը թէպիլիյէթ իտիպ, Սէնթ Է. լէն առատընտա էօրի հարպ օլտու. շու սքրատա, Ինկիլթէրա տէվլէթի թարաֆունտան մայիլէթին թայերին օլունտան թապիպ Օմիսարտա նամ գա. թըն, միւշարիլէյ իլէ օլան մուհա. վէրաթընը թէլէթի ու նէչը իթիլիլ մաալիւմ տիր :

Պու տէֆա Ինկիլթէրա վէ Բու. սիա պէյնինտէ թէհատտիւս իտէն իսթիլաֆ միւնասիպէթիլլէ, մուհալ. վէրաթը մէզբիւրէնտէ, Բուսիւնըն Հինտէ տալիլ Էֆքեալը իւզէրինէ, Պիւլիւք Նաթօլէօնուն, 1817 սէնէսի մայիլինտէ իրատ իթմիշ օլտուղու միւթալաթը, հալէն, գարիլին սըհ. հէթ օլտուղունտան զիլլտէ նազլ օ. լունուր :

Բուսիւ, տէմիշ տիր միւշարիլէյ Նաթօլէօն, պիր կիւն, եա Հինտի իսթիլա, վէ եալօտ Էվրօթաթա թա. սալլու իտէճէք տիր : Բուսիւ իմ. քէրաթօրու Բօլ, Ինկիլթէրա ալէյ. հինտէ քէսպի հիտաթ իթիլիլի սք. րատա, Հինտի իսթիլա իլին, պէն. տէն պիր րլան թալէպ իթիլիլտէն, պէնտէ քէնտիլինէ թալիմաթը մու. ֆատալէ իլէ պիր րլան կէօնտէր. տիլմ :

Նաթօլէօն պիր խարիթա իւզէրի. նէ, Բուսիւ ասքէրինին կիւզէրիւտ. հընը իրայէ, վէ միւպէտտայի հա. րէթէթի, Պահը Հազըզ սահիլինտէ

պիր Նօզլա օլմադ լազըմ կէլէճէ. կինի պէհան իթտիլքտէն սօնրա, շու վէճէլէ պաթը մէգալ իլէմիշ տիր :

«Բուսիւ, եա ինգրադ պուլա. ճադ, վէ եալօտ թէվսի իտէճէք տիր. թէվսի տահա թապիլ ի կէօ. րիւնիւտօր, Հինտիլմաթը զապթա մէհպուր օլմաթը, իհթիլմալաթը գա. վիյէթտէն տիր. պազը գապիլի մու. գապէլէ օլմաեան ահվալ, Բուսիւնը Հինտէ տօղրու սէվթ իթմէքտէ տիր : Բուսիւ պունճա Կազադ վէ Կալմուգ. վէ սալիլ վալիլ թալիլէրինէ եադ. մա թէտարիք, վէ անլէրի մէշղու իտէրէք, պիր ինգըլապը տալիլիլի մէնն իլլէմէք իլին օլտուն, Հինտի զապթա թէհատտի իտէճէք տիր :

Տօզթօր Օմիսարա, շու ֆիլքէ ի. թիլաղ իլէ, արա երտէ Բէք պիւ. Էիւք պայիտ մէսաֆէ պուլունտու. զունու իսթիլա իթտիլինտէն, Նա. րօլէօն պունճա ճէվապէն տէմիշ տիր քի :

«Պայիտ մէսաֆէ պիր շէյ տիլմէք տէկիլ տիր, լէվաղիմ տէվլէր իլէ Նազլ օլունուր, գազադլար քէնտիլ. լէրինէ մըզ տարը քիֆաթէ Էրզադ թէտարիք իտէպիլիլլէր : Ազ ճէնէ կէլինճէ, Բուսիւ Հինտի իսթիլա իլէ, օն տախի տէսթրէս օլաճադ տըր, պիր գալ մաալուր պէլտէլէրին նէհա. ու զարաթընը վատիլլէ, թէպաա. սքնտան օլան պէտէվիլլէր, սիւրիւ սիւրիւ պայլաղը ալթընա գօշաճադ. լար տըր :»

Սէնթ Էլէն մահպուսու (Նաթօլէօն) առէթա կէլէճէկի քէշֆ իտէճէք տէրէճէլէրէ վարըպ, Բուսիւնըն Շարգտա քէսպ իտէճէկի նուֆուզու պէհան, վէ թայիլիլ Եունանիյէթ. Էի զապթընա կէչիլէճէկին պէհան. տէն սօնրա տէմիշ տիր քի :

«Բուսիւ, Շարգտա թէվսիլի նու. ֆուդ իլլէտիքտէն սօնրա, պիւնիւք պիր տէվլէթի պահիլիյէթ օլտադ, պիր պէհանէ իլէ Ինկիլթէրա ալէյ. հինէ իլանը հարպ, վէ 70 պին նէֆէր աաթիլի մուալլիմէ, վէ 100 պին նէֆէր գազադ վէ սալիլ նիմ վալիլ չաթուլճուլար իլէ, Հինտիլմաթ իւ. զէրինէ Եիւրիւնէճէք տիր : Պէն Բու. սիւնըն գուվլէթ թաարիլիլիյէթի. տէն քէշֆ վէ թալմիլ իթտիլիլմ մուլաթալալարը մէնն չալընտըմ, վէ անըն իլին լէհիլթան իսթիլա. լընը Էհա իթմէք արզուսինտէ ի. տիլմ իտէ տէ, հաեթ քի, Ինկիլիդ գապիլինտէ օլան պուտալալար, մուվաֆադը յէթիլմէ մանի օլուպ, քէնտի մէմէթէթլէրին պիւնիւտէ. ճէք Եէրտէ : Բուսիւնը պիւնիւթ. տիլլէր :»

Նաթօլէօն շու քէլալալար հա. լէա պիր հաեթաթ օլան տիլլօմաթ. լարըն կիւլի ինթիլալալարըն շաեան տըր :

